

06.04.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**6 Nisan 2022
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

6 Nisan 2022 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7393 Milletvekili Seçimi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5362)
- İzmir İli, Çeşme ve Urla İlçeleri Sınırları İçerisinde Bulunan 38. Grup (Karaköy-Zeytineli Etabı) Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanların Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5363)
- Aydın İlinde Bulunan ve İsimleri Belirtilen Yerlerde Arazi Topplulaştırması ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5364)
- Samsun Asarcık Doğal Gaz Boru Hattı Projesi ile Nusaybin İlçesi Doğal Gaz Boru Hattı Projesinin Yapımı Amacıyla Söz Konusu Güzergâhlara İsabet Eden Taşınmazlar ile Projeler Kapsamında İnşa Edilecek Sabit Tesisler, Ulaşım Yolları, Enerji Nakil Hatları Katodik Koruma Hatları ve Anot Yataklarının Yapımı Amacıyla İhtiyaç Duyulan Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5365)
- “380 kV Bursa Batı Trafo Merkezi Sahası ve Bağlantı Yolu Projesi” Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5366)
- “154 kV Akkuş-Korgan-Kavşak HES-Fatsa Enerji İletim Hattı Projesi” Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5367)
- Gümüşhane Bahçecik Göleti İnşaatı İşinin Yapımı Amacıyla Bulundukları Yer ile Ada ve Parsel Numaraları Belirtilen Taşınmazların Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5368)
- Burdur İli, Ağlasun İlçesine Doğal Gaz Ulaştırılabilmesi İçin İhtiyaç Duyulan RMS-A Şehir Giriş İstasyonunun Yapımı Amacıyla, Yeşilbaşköy Köyü Sınırları İçerisindeki 185 Ada, 5 Parsel Numaralı Taşınmazın, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5369)
- Balıkesir İlinde Tesis Edilecek Doğal Gaz Dağıtım Sisteminin Yapımı Amacıyla Gömeç İlçesi, Yaya Mahallesi Sınırları İçerisindeki 690 Ada, 50 Parsel Numaralı Taşınmazın, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5370)
- Balıkesir İli, Ayvalık İlçesine Doğal Gaz Ulaştırılabilmesi İçin İhtiyaç Duyulan RMS-A Şehir Giriş İstasyonunun Yapımı Amacıyla, Kazım Karabekir Mahallesi Sınırları

- İçerisindeki 791 Ada, 21 Parsel Numaralı Taşınmazın, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5371)
- Muş İlinde Tesis Edilecek Doğal Gaz Dağıtım Sisteminin Yapımı Amacıyla, Bulanık İlçesi, Zafer Mahallesi Sınırları İçerisindeki 379 Ada, 6 Parsel Numaralı Taşınmazın Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5372)
- “154 kV (Meta Nikel TM-Demirci TM) Brş. N-Gördes Enerji İletim Hattı Projesi” Kapsamında Gösterilen Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5373)
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 5374, 5375, 5376, 5377, 5378, 5379)

YÖNETMELİKLER

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 5380)
- Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2021/39)
- Tarım ve Orman Bakanlığı Kontrolüne Tabi Belirli Ürünlerin Girişine Yetkili Gümrük İdareleri ile Resmi Kontrollerini Yapmaya Yetkili İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin Belirlenmesine Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 6/1/2022 Tarihli ve 2018/25011 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 2/2/2022 Tarihli ve 2019/14704 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 2/3/2022 Tarihli ve 2017/29531 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 2/3/2022 Tarihli ve 2019/12889 Başvuru Numaralı Kararı

Tarımda düşük faizli kredi uygulaması devam edecek

Tarımsal üretime sağlanan düşük faizli kredi uygulaması 2023 yılı sonuna kadar uzatıldı. Sulama birliklerinin ruhsatlı kuyulardan su çıkarmak amacıyla bu tesislerin elektrik ihtiyacını karşılama amaçlı güneş enerjisi sistemi yatırımları da kredi uygulaması kapsamına dahil edildi.

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarımsal üretime dair düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanırılmasına ilişkin kararda değışiklik yapan Cumhurbaşkanı kararıyla, bu kapsamda verilecek kredi üst limitleri de %50'den %233'e varan oranlarda artırıldı.

Daha önce karar kapsamında kredi tahsisi yapılmış ve kredilerin tamamını veya bir kısmını kullanamamış üreticiler, kullanamadıkları kısım için 2022 sonuna kadar yeni belirlenen indirim oranlarından ve üst limitlerden yararlanabilecek.

Irak'tan tarım ürünlerine ithalat izni

Irak hükümeti, yerel piyasada fiyatların artması ve üretimin düşmesi sebebiyle tarım ürünlerinin yeniden ithal edileceğini duyurdu.

Irak, yükselen fiyatlar ve düşük üretim sebebiyle tarım ürünleri ithal etme kararı aldı. Irak Ziraat Bakanlığı Sözcüsü Hamid Nayif, tüm sınır kapılarından domates, patates, patlıcan ve salatalık gibi tarım ürünlerinin ithalatına izin verildiğini açıkladı.

Ramazan ayının gelmesiyle eş zamanlı olarak üretimin düştüğünü belirten Nayif, Irak halkının ihtiyaçlarının karşılanması ve yükselen fiyatlardan etkilenmemesi için ithalat kararını aldıklarını ifade etti.

Geçtiğimiz aylarda Irak, yerel ürünlerin bolluğu nedeniyle sebze mahsullerinin ithalatını engellemişti.

"Yumurtada fiyat artışı kaçınılmaz"

Bloomberg HT'de yayınlanan Akıllı Tarım programına katılan Yumurta Üreticileri, Ürünleri ve Sanayicileri Derneği Başkanı Metin Akman, artan girdi maliyetleri ve piyasadaki belirsizlik nedeniyle yumurta fiyatlarında artışın kaçınılmaz olduğunu söyledi.

Küçük üreticinin piyasa koşullarına dayanmadığını belirten Yumurta Üreticileri, Ürünleri ve Sanayicileri Derneği (YÜSAD) Başkanı Metin Akman, Bloomberg HT'de yayınlanan Akıllı Tarım programına katılarak değerlendirmelerde bulundu.

Artan maliyetler ve piyasanın öngörülemez yapısı nedeniyle küçük üreticinin dayanma gücü kalmadığını aktaran Akman, önümüzdeki dönemde de yumurta fiyatlarında artışın kaçınılmaz olduğunu, yumurta üreticisinin maddi ve manevi gücü kalmadığını ve acil eylem planının şart olduğunu söyledi.

İklim krizinin de hammadde profilini değiştireceğine dikkat çeken Akman, enerjideki desteklerin tüm tarım sektörü için önemli olduğunu dile getirdi.

Bloomberg HT Tarım Editörü İrfan Donat'ın sorularını yanıtlayan Akman, tarımda devlet desteklerinin çok önemli olduğunun altını çizdi.

Rusya'ya ayçiçeği tohumu ihracatı hazırlığı

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Rusya'ya uygulanan ambargolar nedeniyle ayçiçeği tohumuna ulaşımında sorunlar oluştuğunu, Türkiye'de üretilen ayçiçeği tohumlarının Rusya'ya ihraç edilmesi için çalışmalar yürütüldüğünü bildirdi.

Türkiye tohumculuk sektöründe yürütülen çalışmalara ilişkin açıklamalarda bulunan Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, yürüttükleri ıslah çalışmalarıyla tohumlukta dışa bağımlılığı sona erdireceklerini ifade etti.

Geçmişte tohumculuk sektöründe ıslah konusunda sorunlar yaşandığını belirten Kirişçi, "Siz çevreye ve bazı hastalıklara duyarlı bir çeşit geliştiriyoordunuz, birisi geliyor el altından o tohumu kendine mal ediyordu ve siz hiçbir hak iddiasında bulunamıyoordunuz. Islahçı Hakları Kanunu'nu getirdik. Kanun aslında Türkiye tarımını, tabiri yerindeyse yeni bir çağa geçirmiştir. Çünkü Ar-Ge yapan meslektaşlarımızın alın ve akıl teri bir yeni çeşide dönüşüyor. Şimdi bu çeşidin de sahibi kendisi oluyor, tohum onun adına lisanslandırılıyor." diye konuştu.

Bir araştırmacı adına tohumun kayıtlara girmesine royalti denildiğini aktaran Kirişçi, o tohum kullanıldığı sürece araştırmacının bundan maddi anlamda faydalandığını söyledi.

Türkiye'de 2000'li yıllarda üretilen tohum miktarının 145 bin ton olduğuna dikkati çeken Kirişçi, şöyle devam etti: "Şu an tohum üretimimiz yaklaşık 10 kat artarak 1 milyon 400 bin tona çıktı. Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne

(TAGEM) bağı Türkiye geneline yayılmış araştırma enstitülerimiz var. Diğer taraftan bakanlığımızın dışında bir de üniversitelerde ıslah konusunu çalışan arkadaşlarımız var. Bu ülkenin artık tohumlukta dışa bağımlılığını konuşmayacağız.”

“Hububatla ilgili ithal tohum meselemiz yok”

Türkiye'nin tohum ithalatı yaptığı algısının oluşturulduğunu vurgulayan Kirişçi, ülkenin ithal ettiği kadar ihracatını gerçekleştirdiği tohum olduğunu bildirdi. Kirişçi, "Stratejik ihtiyaçlarımızdan hububatla ilgili bir ithal tohum meselemiz yok. Dolayısıyla, abartılan kısım 21. yüzyıl dünyasını bilmemekten kaynaklanıyor. Bizim kendi ürünlerimizin dış dünyada olduğunu göz ardı etmemek gerekiyor." değerlendirmesinde bulundu.

Rusya'ya Ukrayna'ya yönelik yürüttüğü savaş nedeniyle ambargolar uygulandığını bunun da ayçiçeği tohumuna ulaşım da sorunlar oluşturduğunu belirten Kirişçi, Türkiye'de üretilen ayçiçeği tohumlarının Rusya'ya ihraç edilmesi için çalışmalar yürütüldüğünü açıkladı.

Putin: Tarım ihracında dost olmayan ülkeleri yakından takip etmeliyiz

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Almanya'nın Gazprom Germania'ya kayyum atanacağını duyurması sonrası bu tip hamlelere Rusya'nın aynı şekilde cevap verebileceğini ve bunun iki ucu keskin bir silah olduğu uyarısında bulundu.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Almanya'nın, Gazprom Germania'ya kayyum atanacağını ve ülkenin enerji düzenleme kurumu tarafından idare edileceğini duyurması sonrası açıklamalarda bulundu.

Vladimir Putin yurt dışındaki Rus varlıklarının kamulaştırmasıyla ilgili Rusya'nın aynı şekilde cevap verebileceğini ima ederek böyle bir hamlenin her iki tarafa da zarar vereceğini söyleyerek, "Bu iki ucu keskin bir silah" ifadesini kullandı.

Putin bununla birlikte Rusya'nın tarım ihracında "dost olmayan ülkeleri" yakından takip etmesi gerektiğini belirtti.

Markette ‘ucuz’ patlaması

Gelirini rekor enflasyondan korunmak isteyen tüketicinin ucuz ürünlere yönelmesi, discount (indirim) marketler ve özel markalı ürünlere olan talebi patlattı. İndirim marketlerinin sayısı 31 bini aşarken, özel markalı ürünlerin toplam ciro içindeki payı da yüzde 22’ye ulaştı. Bu yıl bu oranın yüzde 30’a ulaşması bekleniyor.

Yener KARADENİZ

Art arda gelen zamların etkisi ile son aylarda hızla yükselen ve önceki gün rekor seviyeye çıkan enflasyon, geride kalan dönemde tüketici alışkanlıklarında da önemli değişikliklere yol açtı. Bu değişikliklerden biri de gelirini enflasyon karşısında korumak isteyen vatandaşların daha ucuz ürünlere yönelmesi oldu. Bu durum daha önceki yıllarda düşük bir hızla ilerleyen private label (özel markalı) ürünlere olan talebi de patlattı. Salgın öncesi toplam hızlı tüketim ürünleri cirosundan yüzde 19 pay alan özel markalı ürünlerin bu yıl bu oranı yüzde 30’a, önümüzdeki yıl ise AB ortalaması olan yüzde 35’e ulaştırması bekleniyor. Bu durum ürünleri içinde yüzde 50’den fazla özel markalı ürün bulunduran discount (indirim) market sayısında da patlamaya yol açtı. A101, BİM ve Şok marketlerden oluşan üçlü, geçen yılın tamamında 3 binden fazla şube açarak toplam mağaza sayısında 31 bine ulaştı.

"2022 private label yılı olacak"

Geçen hafta gerçekleştirilen seçim ile yeniden PLAT Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilen M. İmer Özer de bu durumu doğruladı. Özer, 2021’in özellikle ikinci yarısında bütün dünyanın salgının ekonomik etkilerini çok daha sert bir şekilde hissetmeye başladığını anlattı. Emtia, lojistik gibi birçok girdi maliyetinin yanı sıra kurdaki artışın da ekonomik dengeleri bozduğunu belirten İmer Özer, “Bu durum raf

fiyatlarının katlanmasına yol açtı. Eskiden bildiğimiz bir marka 10 TL'ye satılırken özel markalı ürün 6 TL'ye satılıyordu. Şimdi ikisinin fiyatı da aynı oranda arttı ama aradaki fark korundu. Markalı ürün ile özel markalı ürün arasındaki makas korunduğu için private label'ı daha önce hiç tercih etmeyen, bildiği markadan şaşmayan tüketici de özellikle son 3 ayda bu alana kaydı. Bunun en önemli sebeplerinden biri de raflarda kimi zimin ürün bulunamaması ve A ya da B segmentinden de olsa markete gittiğinde 50 TL'ye yaptığı alışverişi 100-150 TL'ye yapar hale gelmesi... Bunun karşılığında da rafta gördüğü ama hiç denemediği ama private ürünü de denemeye karar verdi. Bu da yeni müşterilerin artmasına yol açtı. 2021 yılını iyi kapatmıştık ama bu yılın komple private label yılı olacağını düşünüyorum. Özel markalı ürünlerde yılı yüzde 22 mertebesinde kapattık. Bu yıl yüzde 30'u zorlayacak" dedi.

AB ortalaması yüzde 35

Private label ürünlerin toplam hızlı tüketim ürünleri cirosu içindeki payı AB'de yüzde 35 seviyesinde. Kimi Avrupa ülkesinde yüzde 45'i bulan bu oranın gelişmiş ülkeler ortalaması da yüzde 35. İmer Özer'e göre Türkiye'de olması gereken oran da yüzde 35 ve 2023'te bu rakama ulaşılacak. Bunu tetikleyen en önemli etkenin ürün portföyünde yüzde 50'den fazla özel markalı ürün bulunduran discount marketlerin hızla büyümesi ve organize perakende içindeki paylarını artırması olduğunu anlatan İmer, "Marketlerin kendi markasını yapma arzusu her geçen gün artıyor. Bunların hepsini üst üste topladığımızda ve enflasyonist baskıyı da düşündüğümüzde bu alanın büyümesi içten bile değil. Özel markalı ürünler enflasyon için el freni görevi görüyor. Private label olmasa enflasyon yüzde 20-30 daha yukarıda olurdu" ifadelerini kullandı.

Discount market sayısı 31 bini aştı

Açılan mağaza sayıları da bunu doğruluyor. Market markalarının finansal raporlarına göre discount market bulunmayan il kalmadı. 2019'da 25 bin 493 olan discount marketlerin sayısı, 2020'de 27 bin 660'a ve 2021'de de 30 bin 955'e çıktı. Şubat ayı sonu itibari ile söz konusu rakam 31 bin 291'e yükseldi. Mağaza sayısına göre 11 bin 306 adet ile A101 ilk sırada yer alırken onu 10 bin 661 ile BİM ve 9 bin 324 ile de Şok izliyor. Üçlü zincirin toplam cirosu ise 2021'de bir önceki yıla göre yüzde 30 artarak 117 milyar TL'den 152 milyar TL seviyesine yükseldi.

Discount marketlerin yıllar itibari ile mağaza sayıları

	A101	BİM	ŞOK	Toplam
2019	9.000	8.348	7.215	25.493
2020	10.150	9.365	8.145	27.660
2021	11.219	10.489	9.247	30.955
2022*	11.306	10.661	9.324	31.291

Discount marketlerin gelirleri (Milyar TL)

	A101	BİM	ŞOK
2019	26	40,5	16,0
2020	40,5	55,5	21,4
2021	52	70,5	28,4

*Şubat

"ÖZEL MARKALI ÜRÜN YÜZDE 60 DAHA UYGUN"

Private label ürün, bir perakendecinin ürün geliştirmeden, ürünün depolanmasına ve pazarlanmasına kadar tüm sorumluluğu üstlendiği özel marka olarak biliniyor.

Alternatif bir maliyet çözümünü de beraberinde getiren ürün aynı zamanda ulusal veya bölgesel satış hedeflerine ulaşabilmek için de etkili bir yol. İmer Özer, private label ürün fiyatlarının diğer markalı ürünlere göre yüzde 60 daha uygun olduğunu belirtti. Bazı ürünlerde fiyat farkı iki katına çıkabiliyor. Örneğin normal markalı 1 litrelik sütler 10-12 TL arasında fiyat ile satılırken, özel markalı olanlarda bu rakam 6,75 TL civarında. Baklagillerde bu fark yüzde 20-30 bandında izlerken son dönemin en çok konuşulan ürünü olan Ayçiçek yağında ise fiyat farkı yüzde 69 seviyesinde.

Ciroda BİM, mağazada A101 ilk sırada

Türkiye'nin en büyük private label oyuncusu BİM'in 50'den fazla özel markası bulunuyor. Şirketin finansal raporuna göre BİM'in özel markalı ürünlerin toplam ciro içindeki payı yüzde 64'e yükselmiş durumda. BİM'i bünyesinde 21 özel marka bulunduran ŞOK izlerken ardından A101 geliyor. Şok private label'ı daha çok tanınmış markaları satın alarak yapıyor. Şirketin satın aldığı ve bilinen markalar arasında Evin, Mintax, Bizim ve Piyale bulunuyor.

Fiyat İstikrarı Komitesi toplandı

Fiyat İstikrarı Komitesi Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati başkanlığında toplandı.

Mart ayı enflasyon gelişmeleri ve fiyat artışlarının masaya yatırıldığı toplantıdan sonra şu açıklama yapıldı:

"Fiyat İstikrarı Komitesi'nin dördüncü toplantısı, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Dr. Nureddin NEBATİ başkanlığında 5 Nisan 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Düzenli olarak toplanan Komite Mart ayı enflasyon gelişmeleri ışığında mevcut fiyat görünümünü değerlendirmiştir.

Başta tarımsal ürünlerde olmak üzere küresel düzeyde artan korumacı politikalar, arz güvenliğini önümüzdeki dönemde daha fazla ön plana çıkaracaktır.

Komite tarafından tarım, gıda, enerji başta olmak üzere emtia ve su kaynaklarını kapsayacak şekilde arz güvenliği konusunda yeni politikaların oluşturulup mevzuat çalışmasının yapılmasına ve fahiş fiyat artışları ile mücadele çalışmalarının tüm paydaşlarla eşgüdüm ve koordinasyon içerisinde sürdürülmesine karar verilmiştir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur."

Rusya'ya ihracat yüzde 40, Ukrayna'ya ise yüzde 80 düştü

Savaş nedeniyle 2022 yılı Mart ayında Türkiye'den Rusya'ya yapılan ihracat yüzde 40, Ukrayna'ya ise yüzde 80 oranında düştü.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın üzerinden 40 gün geçerken bu savaşın ihracata etkisi de net olarak ortaya çıkmaya başladı.

TİM verilerine göre, Türkiye, Rusya'ya 2022 yılı Şubat ayında 435 milyon 866 bin dolarlık ihracat yaparken söz konusu rakam martta 252 milyon 380 bin dolara geriledi. Geçen ay Rusya'ya yapılan ihracat, bir önceki aya göre yüzde 42,1 gerilemiş oldu. Rusya'ya ihracat, geçen yılın mart ayına göre ise yüzde 39,9 düşüş kaydetti.

Türkiye'den Ukrayna'ya ise 219 milyon 833 bin dolarlık ihracat gerçekleştirirken bu tutar martta 41 milyon 706 bin dolar oldu. İhracat, söz konusu dönemde yüzde 81 azaldı. Ukrayna'ya ihracat, geçen yılın mart ayına göre ise yüzde 79,9 düşüş gösterdi.

Türkiye'den Rusya ve Ukrayna'ya yapılan ihracata ilişkin rakamları değerlendiren Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın en büyük etkisini mart ayı ihracat rakamlarında gördüklerini söyledi.

Gülle, "Şubat ayında çok büyük etki görmemiştik ama mart ayına bakınca Rusya'ya ihracatta yüzde 40, Ukrayna'ya yüzde 80'lik düşüş söz konusu. Üç aylık baza yani ocak-şubat-mart toplamına baktığımızda Rusya'ya binde 5'lik düşüş var, yüzde 5'lik de Ukrayna'ya düşüş gözüküyor. İnşallah umut ediyoruz ki barış görüşmeleri işi bir noktaya getirir, dünya ticareti de bizim ticaretimiz de bu işten en az etkiyle devam eder." diye konuştu.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın çıkmasıyla Ticaret Bakanı Mehmet Muş ile birlikte bu ülkelerle ticaret yapan tüm sektör temsilcilerini bir araya getirdiklerini vurgulayan Gülle, şunları kaydetti: "Buradan hem alan hem de satan bütün arkadaşlarla konuyu birçok boyutuyla gerek lojistik, gerek tedarik gerekse para transferiyle ilgili bütün konuları konuştuk. Zaten bu üç konu var. Sipariş konusunda çok büyük sıkıntı yok. Türkiye'den tedarik yönünde olumlu tablomuz var. Lojistik konusunda Rusya'ya ihracatı engelleyen olumsuz tablo gözüküyor. Ukrayna'nın durumu ise malum."

"İhracatta sorun kalmayacak"

En önemli konusun finansman yani para transferi olduğuna dikkat çeken Gülle, "Döviz transferinin olmadığı ortamda ruble ile olan paranın transferini gerçekleştirmekte kurun oynaklığı nedeniyle sıkıntılar var. Bu nedenle Bakanlığımız Rusya heyetleriyle görüşmeler yaptı. Biz de bu çalışmaların içindeyiz. Biz de ticari meslektaşlarımız ve karşıt kurumlarımızla bunları konuşuyoruz. Burada önümüzdeki aylar içinde ihracatımızın özellikle Rusya'ya kısa zaman içinde büyüyeceğini görüyoruz. Lojistikte de sorun olmayınca bu para transferini hallettiğimizde her iki ülke hem alma hem satma konusunda önemli sorunu aşmış olacaklar. Burada kesin olan bir şey var ki merkez bankalarının bu işin içinde olması. Burada her iki ülkenin ticaret yapmasını sağlayacak para dengesini sağlayacak bir formül üretilmesi gerekiyor. Bunu çözdükten sonra ihracatımızda çok büyük bir sorun kalmayacak." ifadelerini kullandı.

"Ruble ile ticarete başlangıçtaki tedirginlik geçti"

İki ülke ticaretinde yürütülen para transferi çalışmasına açıklık getiren Gülle, devamında şunları söyledi: "Kesilen faturalar dolar ve avro cinsindendi, onlar arasındaki parite karşılığında neyin karşılığını transfer edecekler, bunun sağlanması, bunun bağlantısının yapılması gerekiyor. Şu anda ruble ile gelen paraların bazı bankalarımızdan alındığını, ruble ile ticaretin gerçekleştiğini görüyoruz. Daha büyük volümlü, daha büyük ticaret için de bu düzenleme gerekiyor. Rubleyle ilgili başlangıçtaki tedirginliğin geçtiğini görüyoruz. Şu anda firmalarımıza gelen rublelerin bankalar tarafından alındığını, ticaretin devam ettiğini biliyoruz."

Gülle, Türkiye'nin bu süreçte güvenilir tedarikçi liman olarak öne çıktığını belirterek, "Bunun Türkiye'ye ciddi avantaj getireceğine inanıyorum. Bu talebin ve siparişlerin, para transferi konusunu da çözeceğine inanıyorum. Her iki taraf da bu işi çözmek için istekli." dedi.

Türk lirası üzerinden beyanname açılarak yapılan ihracatın arttığına da işaret eden Gülle, "Bunun yüzde 40'a yakın artışla 9,6 milyar lira seviyesinde olduğunu görüyoruz. Yerel paralarla ticaret, ihracatımıza ciddi katkı sağlıyor. Yerel paralarla ticaretin artması ve genişlemesi Türkiye'nin ihracat hamlesi içinde önemli bir başlık." diye konuştu.

Resmi Gazete yayınlandı: İttifak sistemi değişti!

Milletvekili Seçim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, seçimlerde yüzde 10 olarak uygulanan ülke seçim barajı yüzde 7'ye indirildi.

Milletvekili Seçimi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete'de yayımlandı. Kanuna göre, seçimlerde yüzde 10 olarak uygulanan ülke seçim barajı yüzde 7'ye indirildi.

İttifakın aldığı oy toplamı ülke barajını geçtiği takdirde, seçim çevrelerinde milletvekili hesabı ve dağılımı, ittifak içinde yer alan her bir partinin o seçim çevresinde almış olduğu oy sayısı dikkate alınarak yapılacaktır.

İttifakı oluşturan siyasi partilerin her birinin çıkaracağı milletvekili sayısı, her seçim bölgesinde ittifak içinde elde ettiği oy sayısı esas alınarak genel D'Hondt uygulaması ile belirlenecek.

Seçime katılma yeterliliği elde eden parti, Siyasi Partiler Kanunu'nda öngörölen ve parti tüzüğünde belirtilen süreler içerisinde ilçe, il ve büyük kongrelerini üst üste iki defa yapmamışsa seçime katılma yeterliliğini kaybedecek. Salt TBMM'de grup kurmuş olmak, seçime katılabilmenin yeter şartından biri olamayacaktır.

Görme engelli seçmenlerin oyun gizliliği esasına uygun şekilde oy kullanabilmelerine imkan sağlanacak. Bu kapsamda Yüksek Seçim Kurulu (YSK), görme engelli seçmenlerin kullanabilmesi için oy pusulalarına uygun şablon sağlayacak.

SEÇİM KURULUNUN BELİRLENMESİ

İl seçim kurulu, bir başkan, iki asıl üye ile iki yedek üyeden oluşacak.

İl seçim kurulu başkanı ve asıl üyeleri ile yedek üyeleri, iki yılda bir ocak ayının son haftasında, il merkezinde görev yapan, kınama veya daha ağır disiplin cezası almamış, en az birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini kaybetmemiş hakimler arasından, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunca ad çekme suretiyle tespit edilecek.

Ad çekmede ilk çıkan hakim başkan, sonraki iki hakim asıl ve son çıkan iki hakim yedek üye olarak belirlenecek. Ad çekmeye katılacak hakim sayısının beşten az olması durumunda, bu hakimler arasında ad çekme işlemi yapıldıktan sonra eksik kalan asıl ve yedek üyeler, en kıdemli hakimden başlayarak belirlenecek.

Ad çekmeye katılacak hakimın bulunmaması durumunda ise başkan ve asıl üyeler ile yedek üyeler en kıdemli hakimden başlayarak belirlenecek. Bu suretle kurulan il seçim kurulu iki yıl süre ile görev yapacak.

Kıdemin belirlenmesinde kınama veya daha ağır disiplin cezası almış olanlar diğerlerinden daha az kıdemli sayılacak.

İl seçim kurulu başkanlığının boşalması halinde asıl ve yedek üyelerden en kıdemli hakim il seçim kuruluna başkanlık edecek.

İlçelerde, ilçede görev yapan kınama veya daha ağır disiplin cezası almamış en az birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini kaybetmemiş hakimler arasından, merkez ilçelerde ise aynı nitelikleri taşıyan hakimler arasından adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunca ad çekme suretiyle belirlenen hakim, kurulun başkanı olacak.

Ad çekmeye katılacak hakimın bulunmaması durumunda ise en kıdemli hakim kurulun başkanı olacak.

3 AY ÖNCEKİ SEÇMEN KÜTÜĞÜ ÜZERİNDEN GÜNCELLEME

Sandık kuruluna üye bildirme hakkı olan bir parti, oluru olmadan başka bir parti üyesini sandık kurulu üyesi olarak gösteremeyecek.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun uyarınca yapılacak mahalli idareler genel seçimlerinde, yerleşim yeri adresine göre oluşturulan seçimin başlangıç tarihinden 3 ay önceki seçmen kütüğü üzerinden güncelleme yapılacaktır.

Kütük düzenlemesi nedeniyle seçmen hiçbir şekilde oy kullanma hakkından yoksun bırakılmayacak. Adresi kapanmış olması sebebiyle adres kayıt sisteminde görünmeyenlerin, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün adres kayıt sisteminde bulunan en son geçerli adres bilgileri esas alınacak.

Muhtarlık bölgesi askı listelerinin askı süresi içinde bir seçim çevresinden diğerine yapılan seçmen nakil istemleri hakkında, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından itiraz üzerine veya nakil isteminin şüpheli bir girişim olduğu kanaatine varılması üzerine, resen yapılacak araştırma ve inceleme neticesinde, nakil isteminin kabul edilmemesi halinde, seçmen kaydı dondurulamayacak ve bir önce kayıtlı olduğu adreste seçmen kaydı devam edecek.

İl seçim kurulu başkan ve üyeleri ile ilçe seçim kurulu başkanları, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 3 ay içinde yapılan değişikliklere göre yeniden belirlenecek. Bu şekilde belirlenen başkan ve üyeler, önceki başkan ve üyelerin görev süresini tamamlayacak.

Yasayla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne paralel olarak Seçim Kanunu'ndaki "başbakan" ibaresi kanundan çıkarıldı.

9 yıl sonra bir ilk! Türkiye Mısır'a büyükelçi atadı

Türkiye'nin 9 yıl sonra Kahire'ye büyükelçi atamaya karar verdiği öne sürüldü. Yeni Kahire büyükelçisinin Salih Mutlu Şen olduğu belirtildi.

Londra merkezli Middle East Eye, "Türkiye'nin 9 yıl sonra Kahire'ye büyükelçi atamaya karar verdiğini" ileri sürdü.

Mısır Cumhurbaşkanı Fethi es Sisi'nin darbe ile yönetimi ele geçirmesinin ardından ilişkiler bozulmuştu.

Türkiye'nin yeni Kahire büyükelçisinin Salih Mutlu Şen olduğu belirtildi.

Konuyla ilgili henüz Mısır makamlarından herhangi bir açıklama yapılmadı.

Ak Parti iktidarı, son zamanlarda daha önce kavgalı olduğu Orta Doğu ülkeleri ile normalleşme adımı atmış, Cumhurbaşkanı Erdoğan yandaş basının "serefsiz bunlar" dediği Birleşik Arap Emirlikleri'ni ziyaret etmişti.

SALİH MUTLU ŞEN KİMDİR?

1964 yılında Emirdağ'da doğdu. İlköğretimini Emirdağ'da tamamladı. Arkasından Eskişehir Anadolu Lisesini kazanarak ailesiyle birlikte Eskişehir'e taşındılar. Eskişehir Anadolu Lisesini 1983 yılında tamamladı. 1984 yılında başladığı Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümünü üstün başarı ile 1989 yılında tamamladı.

1992'de Çok Taraflı Ekonomik Kuruluşlar Dairesi'nde Aday Meslek Memuru olarak göreve başladı ve 1993'te askerlik nedeniyle görevinden ayrılmıştır. 1993'te Çok Taraflı Ekonomik Kuruluşlar Dairesi'nde Aday Meslek Memuru, Ataşe, 1994'te Kabil Büyükelçiliği'nde Ataşe, Üçüncü Katip, 1996'da AGİT Daimi Temsilciliği'nde Üçüncü Katip, 1998'de Küresel Silahların Kontrolü ve Silahsızlanma Dairesi'nde Üçüncü Katip olarak görev yapmış ve 1998'de istifa ederek görevinden ayrılmıştır.

2000'de Konsolosluk Yasadışı Göç Kontrolü Dairesi'nde Üçüncü Kâtip, 2002'de Riyad Büyükelçiliği'nde İkinci Kâtip, Başkatip, 2004'te Varşova Büyükelçiliği'nde Başkatip, Müsteşar olarak görev yapmış ve 2006'da Çok Taraflı Kültürel İşler Dairesi'ne Şube Müdürü, Daire Başkanı olarak atanmıştır.

1992 yılında Dışişleri Bakanlığı'na girmiş, Dışişleri Bakanlığı'nda ve yurtdışında görevler üstlenmiş, 2008-2012 yıllarında Cidde Başkonsolosu olmuş, 2012-2014 yılları arasında ise elçi unvanı ile Birleşmiş Milletler nezdinde Türkiye Daimi Temsilci Yardımcısı olarak görev ifa etmiştir. 2014 yılında Dışişleri Bakanlığı Doğu Avrupa Genel Müdür Yardımcılığı'nda daire başkanı, 2014-2015 yılları arasında ise Ortadoğu Genel Müdür Yardımcısı olmuştur. 24 Temmuz 2015 - Ocak 2020 tarihleri arasında Türkiye'nin İslam İşbirliği Teşkilatı nezdindeki Daimi Temsilcisi olarak görev üstlenmiştir. Halen Dış Politika Danışma Kurulu üyesidir.

Evli ve 1 çocuk babasıdır. İngilizce ve Farsça bilmektedir.

Dokuz ayda yüzde yüz zam: Ankara simidi 4 lira oldu

Ankara'da zam yapılarak 3,5 lira olan simitin fiyatları yeniden güncellendi. Simitin yeni fiyatı 4 lira oldu.

Ankara'da zam yapılarak 3,5 lira olan simitin fiyatları yeniden güncellendi. Simitin yeni fiyatı 4 lira oldu. Ankara Pideciler Simitçiler ve Çörekçiler Odası Başkanı Savaş Delibaş, artan maliyetler nedeniyle yeni fiyatın 5 lira olması gerektiğini belirtti.

4 NİSAN'DAN İTİBAREN GEÇERLİ OLACAK

Ankara Pideciler Simitçiler ve Çörekçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası 4 liradan satılacak olan simit zammının resmen 4 Nisan'da uygulamaya gireceğini duyurdu. Kentte 4 Nisan itibarıyla birçok fırın simidi 4 liradan satmaya başladı.

NORMALDE 5 LİRA OLMALI

Ankara Pideciler Simitçiler ve Çörekçiler Odası Başkanı Savaş Delibaş , artan maliyetler nedeniyle normalde simidin 5 lira olması gerektiğini savunarak, “Halkın alım gücü olmadığı için biz 4 lirada karar aldık. Halk artık, simit bile o kadar lüks oldu ki ‘Hadi simitçiye öğlen yemeğine gidelim’ oldu. Elektriğe yüzde 127, doğalgaza yüzde 50 zam gelmiş. Kira artışları... Mal sahiplerinin hiçbiri devletin açıkladığı yüzde 20’yi kabul etmiyor. Hep yüzde 40-50 kira artışları yapıyorlar” dedi.

Ankara'da daha önce zam yapılarak fiyatı 3 buçuk liraya yükseltilen simit için fiyatlar güncellendi.

Şekerde sorun üretimde mi beceriksiz yönetimde mi?

Ali Ekber YILDIRIM

06 Nisan 2022 Çarşamba

Tarımda yanlış attığınız bir adım, eksik bıraktığınız bir iş, üretimden hasada hatta sofraya kadar bütün süreci olumsuz etkiliyor. Şekerde yaşanan sıkıntıların temelinde atılan bir değil birçok yanlış adımdan kaynaklanıyor.

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi, Şeker Yasası ve üretimin kotaya bağlanması, şeker fiyatının keyfi olarak artırılması veya uzun süre baskı altında tutularak sonra çok yüksek zamların yapılması, pancar alım fiyatının girdi maliyetine göre daha düşük belirlenmesi, şeker kotalarının ekonominin ve üretim şartlarına göre değil keyfi belirlenmesi, en önemlisi de şeker politikasını belirleyenlerin ve yönetenlerin bu işi bilmemeleri yani liyakatla değil siyasi atamalarla yönetimin oluşturulması ve benzeri o kadar büyük yanlışlar yapıldı ki, olumsuz sonuçlarını üretici, sanayici, imalatçı, tüketici herkes yaşıyor. Sadece şeker sektörü değil hayvancılık da bundan büyük yara aldı.

Mustafa Kemal Atatürk ve cumhuriyeti kuranların, kurduğu ilk fabrikalar arasında şeker fabrikaları var. Bu tesadüfi bir seçim değil. Planlı ve ülkenin gerçeklerine uygun bir tercihti. Her fabrika, bulunduğu bölgede sadece şekerpancarı ve şeker üretimi yapmakla sınırlı kalmayıp hayvancılığın gelişmesine de çok büyük katkı sağladı. Ayrıca o bölgedeki sosyal yaşama da olumlu etkileri olan fabrikalardı.

Şekerde sorunlar özelleştirme ile başladı

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi ile bu yapı büyük oranda bozuldu. Hayvancılık yara aldı. 2001 yılında kabul edilen Şeker Yasası ile pancar üretiminde kota sistemine geçildi. Türkiye'nin pancar üretimi ve buna bağlı olarak şeker üretimi kotaya bağlandı.

Pancarın da şekerin de fiyatı 2021 yılına kadar Türkiye Şeker Fabrikaları(Türk Şeker) tarafından belirleniyordu. Şeker fiyatında bu gelenek neden bozuldu?

Yıllara göre Türkiye şeker dengesi (Ton)

	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
A kotası devir	150.000	257.000	258.000	350.000	150.000
A kotası üretim	2.526.000	2.206.000	2.496.000	2.633.000	2.469.000
Satış	2.268.000	2.455.000	2.468.000	2.507.000	1.675.000
Kayıtlı stok	257.000	8.000	0	125.000	794.000
Faturadan devir	0	250.000	350.000	150.000	
Gerçekleşen tüketim	2.161.000	2.454.000	2.376.000	2.582.000	1.825.000
Günlük tüketim	6.003	6.817	6.600	7.172	9.359

Hazine ve Maliye Bakanlığı döneminde Berat Albayrak, kamunun belirlediği fiyatları uzun süre baskı altında tutarak, fiyatı artırmayarak Hazine'ye zarar yazdırarak gıda enflasyonunu düşüreceğini zannetti. Çiğ süt fiyatı Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenirken bu yetki Gıda Komitesi'ne verildi. Enflasyon artmasın diye çiğ süt fiyatı aylarca artırılmadı. Şeker fiyatı 2 yıl hiç artırılmadı. Özelleştirilen fabrikaların sahipleri, kooperatif şeker fabrikalarının yöneticileri "şeker fiyatı artırılmazsa batırız" diyerek ilk kez kendileri şekere zam yaparak fiyat açıkladı. Türk şeker fiyat artırmayınca piyasada ikili bir fiyat yapısı ortaya çıktı.

Ucuz şekerin faturası pahalıya patladı

Türk Şeker ucuz şeker sattığı için marketler, imalatçılar, sanayiciler hepsi Türk Şeker'e yöneldi. Önce raflar boşaldı. Marketler bir paketten fazla şeker satışı yapmayacaklarını duyurdu. Türk Şeker'in ucuz şekerini raflardan toplayarak ticaretini yapanlar bile oldu. Nasıl olsa Türk şeker'de zam yapacak diye şeker stoklayanlar oldu. Nitekim 15 Kasım 2021 tarihinde gece yarısı Türk Şeker yüzde 25 zam yaptı. Buna rağmen özel sektöre göre daha ucuz kaldı. Bu arada özel sektör de zam yapmaya devam etti.

2021/22 pazarlama yılı şeker dengesi (15/03/2022 itibariyle ,Ton)

Önceki Yıldan Devir	150.000
Toplam A kotası Arz	2.469.000
2021/22 Toplam Stok	2.619.000
15/03/2022 Toplam Satış	1.675.000
15/03/2022 Toplam Tüketim (Satış + Devir)	1.825.000
A Kotası Kalan Şeker Stoku (Arz-Satış)	794.000
Aylık Tüketim (Satış + Devir) 6,5 Ay	280.769
Günlük Tüketim (195 Gün)	9.359

Türk Şeker zam yaptı ama aynı zamanda Raf Garantili Satış(RGS) sistemi ile sadece marketlere şeker satmaya başladı. Sanayicilere ve imalatçılara şeker satmayacağını ilan etti. Yani sanayicileri ve imalatçıları özel sektörün kucağına itti.

Gelinen noktada Türk Şeker’de çuvalda 50 kiloluk şekerin fiyatı özel sektörde 700-800 lirayı buldu. Türk Şeker’de 290 lira civarındaydı.

Gıda imalatçıları ve sanayicileri yüksek fiyata isyan edince Ticaret Bakanlığı özel sektör şeker fabrikaları ve kooperatif fabrikalarını incelemeye aldı. Tehdit etti. Tarım ve Orman Bakanlığı küçük imalatçılara şeker vereceğini açıklayınca fiyatta bir gevşeme oldu.

Cumhurbaşkanı “fiyat iyi” dediği gün zam yapıldı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Özbekistan dönüşü gazetecilere şekerde fiyat yüksek değil, sorun yok derken aynı saatlerde Türk Şeker yüzde 31 daha zam yaptı. Böylece Türk Şeker’in satış fiyatını artırması, Ticaret Bakanlığı’nın inceleme başlatması, Tarım Bakanlığı’nın özel fabrikalarla görüşmesi ve küçük imalatçılara şeker vermesi ile fiyatlar birbirine yaklaştı. Türk Şeker çuvalda 50 kilo şekeri 550 liradan satmaya başladı, özel sektörde de 570- 600 lira seviyelerinde.

2021/22 pazarlama yılı şeker dengesi tahmini

15 Mart - 15 Eylül 2022 (180 gün, Ton)

Günlük Tüketim	9.000
Toplam İhtiyaç (180 gün)	1.620.000
Toplam A Şekeri Stok	794.000
Toplam B Şekeri Stok	135.000
Toplam C Şekeri Stok	125.000
Stoklar Toplamı (A+B+C)	1.054.000
NET AÇIK (Stoklar-İhtiyaç)	-566.000

Şekerdeki sorun çözüldü mü?

Çözülmedi şimdilik duruldu. Yeni üretim sezonuna kadar daha çok gündeme gelecek. Şeker üreten kooperatif fabrikaları ve özel sektör şeker fabrikalarının yöneticileri bile şeker ithalatı yapılmazsa Temmuz Ağustos’tan sonra sorun yaşanacağını söylüyor.

İmalatçılar ve sanayicilerin sorununa çözüm bulundu mu?

Türk şeker yeni uygulamayla raf garanti sistemini devam ettirirken küçük imalatçılara ayda 2 ton şeker veriyor.

Tüketimde artış var

Tarım ve Orman Bakanlığı Şeker Dairesi verilerine göre daha önce günlük 7 bin 500 ton olan tüketim 9 bin 300 tona çıktı. Kayseri Şeker Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Akay hem fiyat artışlarını hem de tüketimdeki artışı sorduğumda şu bilgileri verdi: “ Tarım Bakanlığı Şeker Dairesi verilerine göre daha önce günlük 7 bin 500 ton olan

şeker tüketimi 9 bin 300 tona çıktı ve buradan yapılan hesaplamada da 500 bin tonluk bir açık görünüyor. Yurtdışında şeker pahalı olunca ve Rusya-Ukrayna Savaşı ile birlikte özellikle kolalı içecek üreten büyük üretici şirketler üretimlerini Türkiye'ye kaydırды. Bu da şeker tüketiminin artmasına neden oldu. Daha önce büyük sanayiciler dahilde işleme rejimi kapsamında dışarıdan şeker alıp burada üretimde kullanırken onlar da yine iç piyasadan şeker kullanıyor. Bütün bunlar tabi Türkiye'de şeker tüketimini ve buna bağlı olarak da fiyatın artmasına neden oldu. Türk Şeker yaptığı zamlarla bize yaklaştı. Biz çuvalda 50 kilo şeker 570 liraya veriyoruz. Türk Şeker de imalatçılara 550 liraya veriyor ve yüzde 4,30 gibi bir fark kaldı aramızda.”

Temmuz'a kadar sıkıntı olmaz, ya sonra?

Eldeki şekerin de büyük bir bölümünün satışı için sözleşmelerin yapıldığını hatırlatan Akay: “ Sözleşmelerle şeker sanayicilere verildi. Temmuz ayına kadar bir sıkıntı olacağını zannetmiyorum. Ağustos ve Eylül'de sıkıntı yaşanabilir. Kısa vadede ithalat yapılarak Türkiye'nin ihtiyacı karşılanmalı.”

Şeker fiyatının fabrikalar tarafından hiçbir zaman 800 liraya çıkarılmadığını da iddia eden Akay şu değerlendirmeyi yaptı: “Şekerin fiyatı bir ara 800 liraya çıktı deniliyor.Ama bu piyasadaki aracılardan bulduğu bir fiyat. Fabrikalar için hiçbir zaman 800 liralık fiyat olmadı en fazla 700 liraya kadar çıktı. Türk Şeker'in uzun bir süre ucuz şeker satması yeni bir sektör doğurdu. Marketlerden 5'er kiloluk şekerleri toplayıp 50 kiloluk çuvala koyup yüksek fiyata satan bir kesim oluştu. Bunlar 800 liraya satmış olabilirler.”

Pancar alım fiyatının açıklanması doğru karar

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ocak ayında Türk Şeker'in 2022 üretim yılı şeker pancarı alım fiyatını ton başına 800 lira olarak açıkladı. Türk Şeker bunu 1000 lira olarak revize etti. Pancar söküm zamanı bu fiyat tekrar gözden geçirilecek. Aynı şekilde özel sektör ve kooperatif fabrikaları da benzer fiyatlar açıkladı. Bu doğru bir karar oldu. Çünkü mazot, gübre ve diğer girdilerdeki yüksek artış nedeniyle çiftçinin üretim konusunda ciddi endişeleri var. Şimdi en azından önünde bir fiyat var. Bu fiyata göre üretim yapıp yapmayacağına karar verecek. Girdi fiyatları artmaya devam ederse pancar alım fiyatının mutlaka daha da artırılması gerekir.

Özetle pancar üretiminden başlanarak soframızdaki şeker kadar sürecin çok iyi yönetilmesi gerekiyor. Bugüne kadar kamu tarafında bu sürecin iyi yönetilemediğini bu nedenle tüketicinin, sanayicinin ve imalatçıların ciddi sıkıntılar yaşadığına tanık olduk. Bundan sonra aynı sorunların yaşanmaması için pancar üretiminin desteklenmesi ve üretimin artırılması, artan tüketim talebinin karşılanması için kotaların üretim yapabilecek fabrikalara verilmesi, şeker piyasasının doğru yönetilmesi, tüketicinin korunması yönünde somut adımların atılması gerekiyor. İyi bir planlamaya ve politikaya ihtiyaç var. Bunlar yapılabilir mi? Elbette yapılabilir. Yeter ki doğru irade, doğru yönetim ve doğru insanlar iş başında olsun.

Araba güzel gidiyor da freni yok!

Alaattin AKTAŞ

06 Nisan 2022 Çarşamba

✓ Şahane bir otomobil yaptık; hız, konfor, hepsi müthiş. Ama fark ediyoruz ki "ufak" bir eksik var, arabaya fren koymayı unutmuşuz.

✓ Ekonominin faiz ve döviz sarmalından kurtarıldığını söyleyenler, bu gecici durumun KKM denilen ve süresi bittiğinde ekonomiyi kaosa sürükleyecek olan sistem sayesinde olduğunu unutmuş görünüyor.

Sanayide bir kalfa hasar görmüş otomobillerin parçalarını toplayıp yepyeni bir araba yapar. Kaportacı bir arkadaşına da güzelce boyatır yaptığı arabayı. İki kafadar biner gıcır gıcır parlayan arabaya, alırlar yanlarına bir iki kalfayı daha, hava atmaya çıkarlar. Araba şahane gitmektedir; sessiz, konforlu, kalfa mutlu mu mutlu, bastıkça basar gaza, otomobil uçar adeta... Ama bir sorun çıkar! Yavaşlamak ve tabii ki durmak gerekmektedir. İşte o zaman fark eder; frenin yalnızca pedalını yaptığını, mekanizmayı unuttuğunu!

Bir ülkede yeni bir ekonomi politikası uygulamaya konulur. Kur artışı önlenmeye çalışılmakta, hem de bu faiz düşüken gerçekleşsin istenmektedir. Adına kur korumalı mevduat denilen bir icatla yaparlar bunu. Hem bu yeni icatla, hem de kuru baskılamaya dönük çabayla dövizin artması önlenir, hatta düşüş sağlanır, faiz de düşüktür. Her şey iyi gitmektedir de, fren yoktur işte, enflasyon tırmandıkça tırmanmaktadır. Soranlar olur; **"Bu ekonomik modelde temel amaç kuru ve faizi düşük tutmak mıdır, yoksa bunlar araçtır da asıl amaç enflasyonu frenlemek midir"** diye, yanıt yoktur.

BU ARABA DURMAZ!

Ne diyor Maliye Bakanı Nebati:

"Kur korumalı mevduatın etkisiyle faiz ve kur sarmalından çıktık. Enflasyon şu anda yüzde 60'ın üstünde. Problem mi, problem. Ama ülkeyi faiz kısılacından da çıkardık..."

Faiz ve kuru hallettik, sırada enflasyon var, öyle diyor Bakan Nebati.

Yani araba az yakıyor, iyi gidiyor, konforlu ama durmuyor!

Bir süre sonra duracak. İyi de durana kadar içindekiler ne olacak?

Araba hiç yakmasa, bedava gitse ne ki, ben istediğim zaman arabadan inebilmeliyim. Ama olmuyor, fren yok çünkü.

Daha sonra olacakmış!

Acaba?

Geçen yılın nisan, mayıs, haziran, temmuz, ağustos ve eylül ayları toplamındaki fiyat artışı yüzde 11.6 olmuştu. Diyelim ki bu yıl söz konusu altı aydaki artış yüzde 20'de tutulabildi. Mevcut gidişle böyle bir oran mucize gibi ama diyelim yüzde 20'de kalmak mümkün oldu. Şu durumda eylül sonuna gelindiğinde yıllık artış yüzde 73'e ulaşacak.

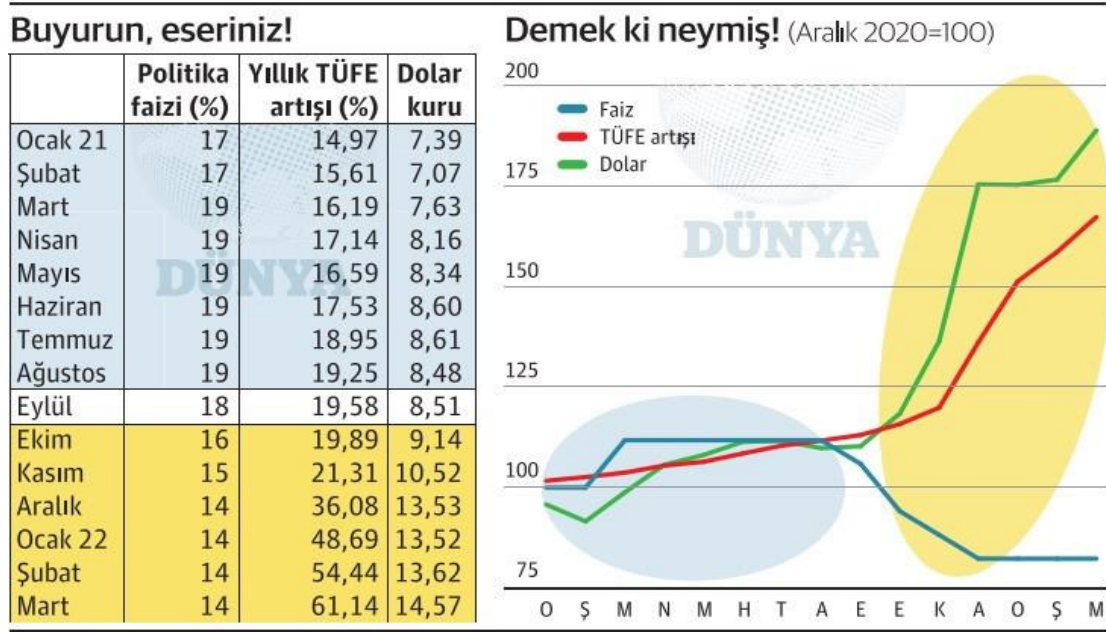
Nisan-eylül döneminde altı ay toplamındaki artışın yüzde 25 olması halinde ise eylül sonundaki yıllık oran yüzde 80'i aşacak.

Sayılar güzeldir ama iyi kullanmak gerekir...

"Enflasyon düşecek, makul bir seviyeye inecek" diye yusuvarlak laflar edenlerin de ayakları yere basan oranlar verebilmeleri gerekir.

EKONOMİNİN İPİ İŞTE BÖYLE ÇEKİLDİ

Sanayide toplama parçalarla nasıl ki araba yapılamıyorsa yalnızca gaz pedalı olan ekonomi politikası da olmuyor. Üstelik daha önce var olan fren tünden sökölünce, yetmezmiş gibi arabada bulunan yolculara bu durum haber verilmeyince panik gittikçe artıyor.

O fren pedalı geçen yıl eylül ayında söküldü.

Eylül öncesini düşünün; şimdi o günlere bakınca görüyoruz ki şahane bir dönemmiş.

Ağustos ayı; enflasyon yüzde 20 bile değil. Dolar 8.50 olmamış. Faiz de yüzde 19.

Yüzde 19 düzeyindeki faiz rahatsız etti nedense. Başladı faiz indirimi; başladı diğer göstergelerdeki bozulma...

İşte nereden nereye gelindiğinin verileri...

Bakmayın kurun bu düzeylerde görünmesine, bu veriler aylık ortalamaya işaret ediyor, aralık ortasında dolarda 18 lira aşıldı. Dizginlenemez hale gelen döviz tutabilmek için kur korumalı mevduat icat edildi. Zaman zaman düşünmeden de edemiyor insan; bu sistem icat edilecekti neden kurun tırmanmasına izin verildi.

Yoksa, kur bu sisteme zemin hazırlamak için özellikle mi yükseltildi?

Sonra kur aşağı geldi, halaylar çekildi!

Oysa ekonomide döviz kurunun düzeyi bir amaç değil ki, araç. Hem sanki döviz kuru düştü de (o da normalde arttı da, görünürde düştü) ne oldu?

Amaç insanların refah içinde yaşamasını sağlamak. Bunun en temel yolu da enflasyonun düşük olmasından geçiyor.

Ama fren yok ki! Enflasyonun yavaşlamasından söz edilemiyor ki! Frensiz ekonomide enflasyon hızlandıkça hızlanıyor. Mart ayındaki oran nasıl olduğu pek anlaşılamayan şekilde görece düşük kalmış olsa da yıllık düzey yüzde 60'ın üstünde. Gidişatı da belirttik, yüzde 80'e doğru yol alınıyor.

O HATA YAPILMASAYDI...

Eylül ayında o hata yapılarak faiz indirimi başlatılmasaydı...

Ne Türkiye ekonomisinin geleceğini adeta ipotek altına alan kur korumalı mevduat uygulamasına gerek duyulacaktı, ne enflasyon bu düzeylere tırmanacaktı, ne örneğin benzin ve mazot böylesine pahalı olacaktı.

Peki ne işe yaradı bu faiz indirimi?

Hem madem faiz indirimi iyi bir uygulama, ülke yararına bir uygulama, neden buna devam edilmiyor? Faiz dört aydır niye sabit?

Aslında bu bile bir itiraf değil mi...

Faiz indirimiyle hata yapıldığının, arabadaki freni sökmenin çok büyük bir yanlış olduğunun itirafı değil mi...

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu, Erbakan için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş

6 Nisan 2022

AK Parti ile Saadet Partisi arasında Erbakan tartışması yaşanıyor.

Tartışmayı **Temel Karamollaoğlu** başlattı. **Karamollaoğlu** 26 Mart tarihinde Ankara Masası programında gazeteci **Fatih Atik**'in, “**Necmettin Erbakan hayatta olsa CHP ile birlikte olur mu?**” sorusuna “**Bugün hayatta olsa kesinlikle CHP ile birlikte olurdu**” diye yanıt vermişti.

Karamollaoğlu'nun bu değerlendirmesini önemseydiğim için 29 Mart'ta, “**Erbakan, Kılıçdaroğlu'nu mu desteklerdi Erdoğan'ı mı?**” diye bir yazı yazdım.

ERDOĞAN'IN TEPKİSİ

Özbekistan gezisinde gazeteciler aynı soruyu Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a sordu.

Erdoğan, “**Temel Bey'in ebedi alemden, hocamla böyle bir irtibatı nasıl kurduğunu anlamakta doğrusu zorlanıyorum**” diye yanıt verdi.

Tarih, 31 Mart 2022.

Erdoğan'ın söyleşisinin gazetelerde yayınlandığı gün **Temel Karamollaoğlu**, bir tweet atarak **Erdoğan**'a yanıt verdi.

BÜLENT TURAN'IN ÇIKIŞI

AK Parti Grup Başkanvekili **Bülent Turan**, 3 Mart'ta Kanal 7'deki Başkent Kulisi programında **Mehmet Acet**'in sorusu üzerine, “**Erbakan Hoca dedikleri gibi hayatta olsaydı teravihin ilk gününü Ayasofya'da kılar, Sayın Erdoğan'ın da alnından öperdi**” dedi.

Bunun tarihi de 3 Nisan 2022.

Komplo teorileri ortaya atılmaya başladığı için bu tarihleri vermek zorunda kaldım.

Demek ki neymiş? **Erbakan** polemiğini **Temel Karamollaoğlu** başlatmış.

Buradan bir komplo teorisi geliştirmenin anlamı yok. **Erbakan** gibi bir değeri, günlük siyasi polemiklere kurban etmenin anlamı yok. Bırakın herkes arkasından rahmet okusun. Mezarında rahat bırakın merhumu.

ERDOĞAN NEFRETİ

Saadet Partisi'nde **Erdoğan** nefreti ile yaşayan bir grup var ki ne yapacaklarını şaşıyorlar.

Sahi, **Erdoğan** size ne yaptı?

Erdoğan'ın, Ayasofya'yı açmasından mı rahatsızsınız?

Başörtüsü yasağını kaldırmasından dolayı mı **Erdoğan**'a düşman oldunuz?

Erbakan'ı başbakanlıktan indiren 28 Şubatçılardan hesap sorduğu için mi **Erdoğan**'dan nefret ediyorsunuz?

BİROL AYDIN'IN ÇIKIŞI

Saadet Partisi Sözcüsü **Biröl Aydın**, **Bülent Turan**'ın sözlerine, “**“Erbakan Hoca'mız yaşasaydı ne olurdu?"yu konuşacaksak Erbakan Hoca'mız yaşarken ne oldu, bunları iyi idrak etmek gerekir. Hoca'mız, sizin döneminizde ev hapsinde yaşadı, 'tekerlekli sandalye' gibi çirkin cümlelerle muhatap oldu" diye yanıt verdi.**

BÜLENT TURAN'IN CEVABI

Bülent Turan, çocukluğundan beri milli görüş çizgisi içinde yetişmiş birisi. **Erbakan**'ın Çanakkale Altınoluk'taki sohbetlerine katılmış, şuurulu bir genç. Hayatını **Erbakan**'ın ve **Erdoğan**'ın mücadelesine adanmış bir siyasetçi.

Bülent Turan bunun üzerine, “**Erbakan Hoca cezaevine girmesin diye yasayı çıkaran AK Parti, yasayı veto eden A.N.Sezer, bunun üzerine tekrar çıkaran AK Parti. Yasanın iptali için AYM'ye götüren bugünkü kardeşiniz CHP" diye yanıt verdi.**

CHP'ye yakın TV kanallarına koşup komplo teorileri üretenlerin panikleri de o zaman başladı.

Bu tartışmalara değinen gazetecilerin milli görüşçü olmadıklarını söyleyecek kadar zıvanadan çıktılar.

HDP'yle ilgili bir konuyu yazmak için HDP'li mi olmak lazım? Nefret dilini kullananların seviyesine inip milli görüş camiasını incitecek örnekler vermek istemem. O nedenle

buraya nokta koyuyorum.

ERBAKAN'I HAPİSTEN KURTARAN DÜZENLEME

28 Şubat sürecinde **Erbakan**'ı Başbakanlıktan indirip Refah Partisi'ni kapatanlar, bununla yetinmedi. **Erbakan**'a olan nefretleri ne kadar büyükmüş ki 80 yaşındaki eski başbakanın hapse girmesi için harekete geçtiler. Kayıp trilyon davasını açtılar.

Başbakanken devletin katrilyonlarına imza atan **Erbakan**'ı kendi partisinin parasını çalmakla suçladılar.

Erbakan, olağanüstü yargılama sonucunda 2 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Erbakan'a cezaevi yolu gözükmüştü.

ERDOĞAN, 'HAKSIZLIK' DEDİ

O zaman başbakan olan **Erdoğan** “Bu bir haksızlıktır. Bu haksızlığın giderilmesi lazım” dedi.

Recai Kutan, Cemil Çiçek, Şeref Malkoç, Sadullah Ergin o günlerin canlı tanığıdır.

AK Parti, **Erbakan**'ın hapse girmesini önlemek için infaz yasasında değişiklik yapan bir kanun çıkardı.

İKİNCİ KEZ ÇIKARILDI

Cumhurbaşkanı **Sezer**, kişiye özel düzenleme olmaz gerekçesiyle yasayı veto etti. **Erdoğan** arkasında durdu. Yasa değiştirilmeden tekrar çıkarılınca Anayasa gereği **Sezer** onaylamak zorunda kaldı. Böylece **Erbakan** hapse girmekten kurtuldu. Doğrudur, önce ev hapsi kolaylığı getirildi sonra sağlık raporu ile o zorunluluk da kaldırıldı.

Eski Meclis Başkanı **Cemil Çiçek**'in deyimiyle, “**AK Parti'nin denetimli serbestlik altında siyaset yaptığı bir dönemdi. Kapatma davasının siyasi bir giyotin gibi AK Parti'nin başının etrafında dolaştığı dönemlerdi. O şartlarda ancak onlar yapılabilirdi.**” Sonuçta **Erbakan** hapse girdi mi? Girmedi.

Peki bu iş burada bitti mi? Bitmedi.

CHP, ANAYASA MAHKEMESİ'NDE

Bugün Saadet Partisi'nin ittifak yaptığı CHP, **Erbakan**'ın hapse girmesini önleyen yasanın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Hem de **Sezer**'in veto gerekçeleriyle. CHP'li **Muharrem Kılıç** ve **Feridun F.Baloğlu**, 110 milletvekilinin imzasıyla yasanın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulundu.

KILIÇDAROĞLU'NUN ERBAKAN AŞKI

Peki Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvuruya imza verenlerden biri kimdi? Milletvekili, bugün hangi partinin genel başkanı?

Soruları buraya bırakıp sizi bir süreliğine **Erbakan**'ı anma toplantısına götürmek istiyorum.

Millet İttifakı'nın kuruluş süreciyle birlikte **Kılıçdaroğlu, Erbakan**'ı anma toplantılarının müdavimi oldu. Mutlaka kürsüye çıkıp **Erbakan**'la ilgili bir konuşma yapıyor. Hem de öyle böyle değil. Değme milli görüşçünün yapamayacağı bir konuşma. Kırk yıllık Erbakancılardan daha koyu bir Erbakancılık yapıyor. 2 ay önce yapılan **Erbakan**'ı anma toplantısında, "**Necmeddin Erbakan'ın hayatı bize nasıl bir gelecek kurmak zorunda olduğumuzu ve omuzlarımızdaki sorumluluğu göstermesi açısından da yol göstericidir**" dedi.

BU İMZA KİMİN

Kılıçdaroğlu'nun **Erbakan** aşkı ne zaman ortaya çıktı, orasını bilmiyorum. Bildiğim bir şey var. O da **Erbakan** hapse girmesin diye çıkarılan yasal düzenlemenin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunan isimlerden biri de CHP İstanbul Milletvekili **Kemal Kılıçdaroğlu**.

İşte belgesi.

22 Haziran 2010 SALI	Resmî Gazete	Sayı : 27619
ANAYASA MAHKEMESİ KARARI		
<i>Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:</i>		
Esas Sayısı : 2006/103		
Karar Sayısı : 2009/149		
Karar Günü : 5.11.2009		
İPTAL DAVASINI AÇANLAR : Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Muharrem KILIÇ ve Feriðan F. BALOĞLU ile birlikte 110 milletvekili		
İPTAL DAVASININ KONUSU : 6.4.2006 günlü, 5485 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un:		
1- 1. maddesinin ilk fıkrasının,		
2- 1. maddesiyle 13.12.2004 günlü, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 110. maddesinin değiştirilen (2) numaralı fıkrasının:		
a- "Mahlûsiyete konu suç nedeniyle doğmuş zararın aynen iade, satışta öncelikle hâle getirme veya taksim suretiyle tamamen giderilmesine dair hukuki sorumlulukları saklı kalmak üzere;" biçimindeki ilk paragrafının,		
b- (b) ve (c) bentlerinin,		
Anayasa'nın 2. ve 11. maddelerine aykırılığı sıvıyla iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.		
I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN GEREKÇESİ		
Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:		
"III. GEREKÇE		
06.04.2006 Tarih ve 5485 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci Maddesinin; Birinci Fıkrasının, İkinci Fıkrasının İlk Cümlesinin, İkinci Fıkrasının (b) Bendinin, İkinci Fıkrasının (c) Bendinin, Anayasaya Aykırılığı		
5485 sayılı Kanunun 1 inci maddesindeki iptali istenen hükümler, aynı hukuki durumun, aynı Anayasaya aykırı		

Abdülaziz YAZAR	Hatay
Halil AKYÜZ	İstanbul
İsmet ATALAY	İstanbul
Hasan AYDIN	İstanbul
Şükrü M. ELEKDAĞ	İstanbul
Ali Rıza GÜLÇİÇEK	İstanbul
Hasan Fehmi GÜNEŞ	İstanbul
Birgen KELEŞ	İstanbul
Kemal KILIÇDAROĞLU	İstanbul
Ali Kemal KUMKUMOĞLU	İstanbul
Ahmet Sırrı ÖZBEK	İstanbul
Mehmet Ali ÖZPOLAT	İstanbul
Sıdika SARİBEKİR	İstanbul
Vezir AKDEMİR	İzmir
Canan ARITMAN	İzmir
Bülent BARATALI	İzmir
Ali Rıza BODUR	İzmir
Ahmet ERSİN	İzmir
Abdurrezzak ERTEN	İzmir
Erda KARADEMİR	İzmir
Yılmaz KAYA	İzmir

Sayın **Kılıçdaroğlu**, bu doğru değil diyebiliyor musunuz? Ben **Erbakan**'ın hapse girmesini önleyen yasanın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvuruya imza vermedim diyebilir misiniz?

BAŞÖRTÜSÜ İPTAL BAŞVURUSU

Başörtüsü yasağını kaldıran düzenlemenin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvurunun altında da CHP Grup Başkanvekili olarak **Kılıçdaroğlu**'nun imzası vardı.

Saadet Partisi, bu **Kılıçdaroğlu** ile ittifak yapıyor. Dahası, **Kılıçdaroğlu**'nun Saadet Partisi'nin de içinde yer aldığı Millet İttifakı'nın ortak cumhurbaşkanı adayı olması söz konusu.

Bir yanda **Erbakan**'ın hapis cezasını kaldıran **Erdoğan**, ona karşı ise **Erbakan** hapse girsin diye Anayasa Mahkemesi'ne başvuran **Kılıçdaroğlu** yarışacak.

Şimdi dönüp vicdan sahibi olduğunu bildiğim milli görüşçülere sormak istiyorum.

KİMİ TERCİH EDECEKSİNİZ?

Cumhurbaşkanlığı seçiminde **Erbakan**'ı hapse girmekten kurtaran **Erdoğan**'ı mı destekleyeceksiniz yoksa **Erbakan** hapse girsin diye Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunan **Kılıçdaroğlu**'nu mu?

Başörtüsü yasağını kaldıran **Erdoğan**'ı mı tercih edeceksiniz, başörtüsü yasağının devam etmesi için Anayasa Mahkemesi'ne başvuran **Kılıçdaroğlu**'nu mu?

Karar sizin.

Esfender KORKMAZ

Enflasyon bozar!

6 Nisan 2022 Çarşamba

Toplumsal refahın ve kalkınmanın ön şartı ekonomik istikrardır. Ekonomik istikrar için de İktisat'ın üç ayağının dengede olması gerekir: Üretim, İstihdam, Bölüşüm. Dahası iktisat, maliye ve istihdam politikalarının da planlama içinde koordineli uygulanması gerekir. Türkiye'de AKP döneminde her şey günübirlik düşünöldü. Bu nedenle hem enflasyon önlenemedi, hem de enflasyonun ilave bozucu etkileri ortaya çıktı.

* Gelir ve servet dağılımı bozuldu.

* Tasarruf eğilimi düştü.

* Belirsizlik, yatırımları engelledi.

Sabit gelirliilerin gelirini enflasyona göre düzeltmezseniz veya enflasyon altında düzeltirseniz bu kesimin satın alma gücü düşer. Türkiye'de ortalama TÜFE, sabit gelirliilerin geçinme endeksinin altında kaldığı için, bu kesim yoksullaştı.

Söz gelimi Mart ayı TÜFE oranı yüzde 61.14 oldu. Gıda ve alkolsüz içeceklerde fiyatlar daha yüksek yüzde 70,33 oldu. TÜİK, gıda ve alkolsüz içeceklerin TÜFE harcama sepeti içindeki ortalama payını Mart ayı için yüzde 25,32 olarak belirledi. Oysaki gıda ve alkolsüz içeceklerin sabit ve düşük gelirli grupların harcama sepeti içindeki payı daha yüksek, en az yüzde 40'tır. Eğer TÜFE harcama sepeti içinde gıda dışındaki harcama gruplarının payını orantılı olarak muhafaza edip, gıdanın payını yüzde 40 yaparsak, mutfak enflasyonu yüzde 71,46'ya çıkıyor. Maaş ve ücretlere yıllık TÜFE kadar zam yapılması, çalışanlara 10 puan daha az yapılması ve çalışanların yoksullaşması demektir.

Bu nedenle ben yıllardır işçi ve memur için, ayrı bir harcama sepeti ve ayrı bir geçinme endeksinin hazırlanmasını savunuyorum. Gerçekte bunları işçi ve memur sendikalarının da savunması gerekir.

Öte yandan Bankalar ve devlet enflasyonun altında faiz vererek, tasarruf sahibinden gelir ve servet transferi yapıyor. Bankalar el birliği ile mevduat faizini enflasyonun altında tutuyor. Buna karşılık kredi faizlerini yüksek tutuyor. Merkez Bankası, banka

ve kredi kartlarında azami faiz oranlarını tespit ediyor, ancak mevduatta asgari faiz oranlarını tespit etmiyor. Hükümetin bu alanda bir yasa çıkarma niyeti yok. Bugüne kadar da olmadı.

Eksi reel faiz, tasarruf sahibinin satın alma gücünü bankaya aktarması demektir. Yani bankalar mevduat sahibinden bir nevi gizli vergi almış oluyor. Öte yandan eksi faiz devletin de işine geliyor. Çünkü devlet iç borçlanma senetlerinde reel faiz eksidir.

TÜİK Mart ayı finansal yatırım araçları reel getiri oranlarına göre; mevduat faizinin yıllık reel getirisi eksi yüzde 25,50 oldu. Yani TL tasarrufu olanın parası eridi. Hem gelir dağılımı bozuldu, hem de tasarruf eğilimi düştü.

Yine enflasyon aynı zamanda belirsizlik yarattı. Kamu ve özel sektör artık planlama ve yatırım yapamıyor. Yatırım denilince, fiziki yatırımları kastediyorum. Enflasyondaki belirsizlik, yatırım maliyetinin ve kârlarının net bugünkü değerini hesaplamak ve karşılaştırmayı, fizibilite yapmayı zorlaştırdı.

Mamafih, sabit sermaye yatırımları, 2021 üçüncü çeyrekte yüzde 1,9 ve dördüncü çeyrekte yüzde 0,8 oranında geriledi.

Bu tablo giderek kötüleşiyor. Buna rağmen Hükümet istikrar programı yapmıyor. Çünkü İktidar iktisat alanında Amerika'yı yeniden keşfetmeye çalışıyor.

İbrahim Kahveci

Maaşa zam yok

Bu vereceğim rakamlar SGK kayıtlarına dayanıyor.

2021 Ocak ayında 5.509 lira olan çalışanların aylık kazancı (brüt)

2022 Ocak ayında 7.734 lira aylık kazanca yükselmiş.

Ortalama ücret artışı %40,4

Net asgari ücret artışı %50,5

Ortalama ücretin asgari ücretten daha az arttığı yerdeyiz. Özel sektörün genel maaş zam oranının asgari ücretin gerisinde kaldığını gördüğümüz yerdeyiz.

Net ücrette asgari ücret ile ortalama ücret farkının %28,3'den yüzde 23,1'e düştüğünü görüyoruz.

***

Bu yıl çok farklı.

Pazartesi günü sadece sebze fiyatlarını verdim... Bir yılda fiyatlar yüzde 200-250 artış göstermiş.

Siz bunun yanına konut fiyatlarını, araç fiyatlarını, benzin fiyatlarını, elektrik fiyatlarını vs vs ekleyin. Ve ücret zammının yüzde 40 ortalama da kaldığını görün.... Acaba nasıl bir geçim sağlanacak?

***

Çalışan sayısının çok olduğu sektörlerde ortalama brüt ücrete bakıyorum:

Perakende sektöründe 1 milyon 450 bin kişi çalışıyor. Aylık brüt ücret 6.305. Bu ne demek söyleyeyim: Asgari ücretten sadece 120 lira daha fazla maaş alınıyor.

Yiyecek, içecek hizmetleri sektöründe 733 bin kişi çalışıyor. Aylık brüt maaşları 5.676 lira. Yani herkes asgari ücretli...

***

Ücretler ve ücret zammında kamu-özel ayrımı da önemli.

Kamu yüzde 45,6 zamla çalışanlarına 9.606 lira verirken; özel sektör yüzde 40,0 zamla 7.468 lira aylık veriyormuş.

Dikkat ederseniz kamuda hem zam oranı hem de aylık tutarı daha yüksek.

Ücret zammında tek uçan sektör havayolu olmuş. Bu sektörde yüzde 117,4 ücret artışı ile aylık ücret 28.038 liraya çıkmış. Bu sektörde asıl zammı da 12 bin 472 kadın çalışan %190 zam oranı ile almış.

Kadınlar nerede ise diğer büyük sektörlerde maaş artışlarında erkeklerin gerisinde kalmışlar. Özellikle medya sektöründe kadın maaşları erkeklerin daha çok gerisinde kalmış.

Türkiye genelinde erkeklerin ücretleri %41,2 artış gösterirken, kadınların ücreti %39,4 artışta kalmış. Böylece kadın/erkek maaş farkı yüzde 8,4'den yüzde 9,8'e çıkmış oldu.

***

Özetle ifade edelim.

Ücret zammı çok düşük kalarak ucuz işçiliğe dayalı Çin Modelini güzelce uyguluyoruz.

Nasıl mutlu musunuz?

Ucuz işçilik herkese hayırlı uğurlu olsun....

Oğuz Demir

Yepyeni Türkiye Ekonomi Modeli'ne doğru!

TÜİK'e göre 2022 yılı Mart ayında bir önceki aya göre yüzde 5,46, Aralık ayına göre yüzde 22,81 ve bir önceki yılın Mart ayına göre yüzde 61,14 artış gerçekleşti. Birçoğumuz bu oranın çok üzerinde hissedilen bir enflasyon baskısı ile karşı karşıyayız. Üretici enflasyonunda durum çok daha vahim. Yüzde 115'lik bir üretici fiyat artışı olmuş son bir yılda...

Yüzde 61,14'lik artış oranı açıklandığında manşetleri siz de benim gibi gördünüz. Fiyatlardaki bu artış hızı son 20 yılın en yüksek enflasyonuna işaret ediyor. Yılın daha ilk üç ayında dahi yüzde 23'e yakın bir resmi enflasyon var. Bu üç aydır yaşadığımız durumun vahametini daha iyi anlamak adına geriye doğru verilere bakarak bir gidelim mi?

Mesela 2001 krizinin olduğunun hemen ertesi. 2002 yılına bakalım.

2002 yılının tamamında enflasyon oranı yüzde 29,1 olmuş. Yirmi yıl sonra, tarihimizin en zorlu ekonomik krizlerinden birinin ardından **yaşanan yıllık enflasyona yakın bir enflasyonu bu yıl sadece ilk üç ayda yaşadık.**

Sonrasında durum daha da vahim.

Son 17 yılda yıllık enflasyonun, 2022 yılının ilk üç ay enflasyonunu geçtiği **sadece beş dönem var.**

İkisi **2018 yılının ikinci yarısında.** Eylül ve Ekim aylarında. Döviz kurunda yine rekorlara şahit olduğumuz Ağustos 2018 sonrası fiyatlardaki artış **Eylül 2018'de yıllık yüzde 24,52 ve Ekim 2018'de yıllık yüzde 25,24!** Yani yine de 2022 ilk üç ay enflasyonu ile oldukça yakın.

Geriye kalan üç ay ise 2021 Aralık, 2022 Ocak ve 2022 Şubat...

Tamamı **2018 Haziran'da yapılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçtiğimiz seçimin sonrasına** denk geliyor.

Bu tarihten önce 2005 yılından bu yana **yıllık enflasyonun en yüksek olduğu ay ise Kasım 2017. 12 aylık enflasyon Kasım 2017'de yüzde 12,98! Yani son üç ayda yaşadığımız enflasyonun yarısı kadar!**

2008 Küresel Finansal Krizi, 2012'te petrol fiyatlarının zirveye çıkması, 2013'ten sonra ABD Merkez Bankası'nın parasal genişlemeye son vermesi gibi **bütün dünyayı olumsuz etkileyen ekonomik kriz dönemlerinde** yıllık enflasyon bu yıl ilk üç ayda yaşadığımız enflasyonun yakınına dahi uğramamış.

Hepimizin yaşadığı sıkıntıları gördüğünüz gibi veriler de doğruluyor.

Ekonomi yönetimi ise bize sabır telkin ediyor.

Beklememizi söylüyor.

Yılsonunda enflasyonun düşüş trendine gireceğini ifade ediyor.

Nasıl düşecek diyorsunuz?

Hazine ve Maliye Bakanı cevap veriyor. İnanç diyor, **kararlılık** diyor, **güven** diyor.

Yani daha somut örnek diye soruyorsunuz.

Denetimleri arttıracamız, enflasyon timleri daha fazla çalışacak diyor!

Olmaz da, **haydi denetimlerle marketlerde fiyatların artışını durdurdular** diyelim.

Üreticinin **son bir yılda yüzde 115 artan maliyetlerini** ne yapacaklar?

Bu şartlarda **yatırımlar artacak, üretim uşacak** diye bizi yüksek enflasyona mahkum ettikleri, adına Türkiye Ekonomi Modeli dedikleri ucube politika da tümünden kadük olmayacak mı?

Olacak elbette!

Artan maliyetleri, fiyatlara yansıtamayan firmalar sizce yeni yatırıma girerler mi?

Elbette ki girmezler!

Satın alma gücünün gün gün yok olduğu, enflasyon timlerinin kol gezdiği bir ortamda firmalar neden yatırım yapsınlar?

Olacağı şu!

06.04.2022

Yüksek enflasyon ortamında firmalara bedava para verseler, **o para talebin tükendiği, maliyetlerin arttığı bir ortamda yine yatırıma, üretime, istihdama dönmez.**

Yakında “Biz Türkiye Ekonomi Modeli’ni başarıyla tamamladık, artık **Yeni Türkiye Ekonomi Modeli**’ne geçiyoruz” derlerse şaşırmam...

Bence siz de şaşırmazsınız!

06 Nisan 2022, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Erdoğan'ın gücü tartışılmaz

Türkiye seçim atmosferine girdi. İllerin milletvekili sayıları, ittifak kuralları ve seçim barajı değişiyor.

Uzun bir zamandır iktidar ile muhalefet arasındaki en büyük kavga, Cumhurbaşkanı'nın konumuna ilişkin.

Son Anayasa değişikliğiyle gelen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi neredeyse **Tayyip Erdoğan**'ın şahsıyla özdeşleşti.

ERDOĞAN'IN KARARLI TUTUMU

Türkiye, Rusya-Ukrayna Savaşı'nda aldığı pozisyonla güçlü ve kararlı bir yönetime sahip olmanın faydalarını fazlasıyla gördü.

Ortada henüz bir ateşkes yok ama **Tayyip Erdoğan** her gün savaşın, hatta dünyanın kaderini değiştirecek önemli görüşmeler yapıyor ve temaslarda bulunuyor.

6+1 MUHALEFETİN KAFASI KARIŞIK

Tabii ki bizim muhalefet de bunun öfkesini yaşıyor.

6+1 parçalı muhalefete göre Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi değil, detayları tam belli olmamakla birlikte zaten denenmiş olan güçlendirilmiş parlamenter sistem geri gelmeli.

Bu konuda kendi aralarında da bir netlik yok. Yani kazayla bunlardan biri seçilirse o makama oturmayı ret mi edecek belli değil.

MHP İLE ORTAK TAVIR

Ancak şu belli ki dünyanın içinden geçtiği bu belalı süreçte **Erdoğan**'ın rolü daha ağırlıklı olacak.

Milliyetçi Hareket Partisi ile benimsedikleri ortak tavırlar, Türkiye'de siyasetin ana çizgisini belirleyecek.

İYİ PARTİ'DE KİMLİK BUNALIMI

Muhalefet cephesinde ise CHP'nin kararsızlığı dikkat çekiyor. Hem adaylık hem de liderlik konusunda gizli ama çok büyük bir kavga yürüyor. Aynı zamanda PKK ile adı çıkan İyi Parti de kimlik değiştirmeye çalışıyor.

Uzantı ve eklentileriyle 6 artı 1 partiden oluşan muhalefet, bakalım bu seçimlere nasıl girecek?

Bakalım seçim barajının düşmesi ve ittifak kuralının değişmesi bu koalisyonu sarsacak mı?

Özetle, hem Türkiye'yi hem de dünyayı çok sıcak ve kritik bir gündem bekliyor. Gözlerimiz her zamankinden daha açık olmalı.